

Közelebb a csillagokhoz

Dr. Kulin György születésének 90. évfordulójára

— No, *kiskomám*, akkor most megmutatom neked, hogyan lehet a húsz centi gyújtótávolságú lencséből negyven centiméteres fókuszú távcsövet csinálni! — Előkapott egy félig teleírt lapot az íróasztalán tornyosuló papíralomból, és máris gyors számolásba kezdett (a kétjegyű számokat mindig fejben szorozta). — Szóval ha ide teszed a fókusznyújtó lencsét, akkor éppen megkétszerezi a gyújtótávolságot...

Szemüvege felett rápillantott a „kiskomára” — aki zavartan téblábolva éppen azon töprengett, honnan is szerezzen Barlow-lencsét —, majd beletúrt a tucatnyi papírskatulyák egyikébe.

— Nesze, itt van egy negatív tag, ez éppen jó lesz... — Látva, hogy a reménybeli amatőr szűk pénzü kisdiák, hozzáfűzte: ez nem kerül senmibe, hozzá tartozik! Egy másik skatulyából selyempapírba csomagolt okulárlencséket halászott elő: — Ebből meg összerakhatsz egy okulárt. Látod, itt a szélén kicsit csorbult, hát nem kerül senmibe!

Alighanem jónéhányan vannak még hazánkban — de a határainkon túl élő magyarok között is —, akik ilyenféle emlékeket őriznek dr. Kulin Györgyről — Gyurka bácsiról. És ha sokan közülük ma már messze sodródtak a csillagászatól, ezek az első benyomások és az első távcső nyújtotta élmények szinte mindenkiben megmaradtak.

Éppen ez volt a célja Kulin Györgynek, ez volt az, anuért egész életében dolgozott, amire idejét, energiáját, magánéletét is áldozta! Mindenkének megmutatni az égboltot, a természet szigorú, de mindig törvényszerű, belátható rendjét. És minden nehézség, akadály ellenére ezt a célját elérte! Tízezreket vezetett be a csillagászati ismeretek alapfogalmaiba, ezeket nyert meg az amatőrcsillagász mozgalom számára, és elindított egy nemzedéket, amely sikerrel folytatta és fejlesztette tovább a szervezőmunkát.

Dr. Kulin György (1905. jan. 28–1989. ápr. 22.) szakcsillagászként kezdte pályáját az 1930-as években, de figyelme hamar a tudomány iránt érdeklődő nagyközönség felé fordult. Csupán 1937 és 1947 között mintegy száz ismeretterjesztő cikke és közleménye, három kisebb terjedelmű népszerűsítő könyvecskéje jelent meg, 1941-ben pedig *A távcső világa*, amellyel megindította a magyarországi amatőrmozgalom felívelését. Közben létrehozta a *Csillagok Világa* c. folyóiratot, amelyet a háború pusztítása után szinte a semmiből teremtett újjá, 1947-ben pedig megalapította a budapesti Uránia Bemutató Csillagvizsgálót. Nem lenne méltányos, ha elhallgatnánk: ebben a munkában segítőkre, barátokra támaszkodott, akiket jobbára varázsos egyéniségével nyert meg az amatőrmozgalom ügyének.

Megingathatatlanul hitt a tudomány fejlődésében és ennek a fejlődésnek erkölcsi (és nagyobb távon anyagi) befolyására minden emberre, az emberiségre. Életének utolsó éveiben ezt a meggyőződését próbálta tovább adni. Mostanában, amikor egyes „filozófusok” éppen ezzel ellentétes nézeteket akarnak ránk erőltetni, nagyon is szükséges, hogy e téren is folytassuk Kulin György munkáját.

Kulin György idén lenne 90 éves... Születésének évfordulóján emlékezzünk szellemi hagyatékára!

i. B. L.